

Encapçalament del discurs de Jaume de Far, al Parlament de Barcelona (6 de juliol de 1355) :

"Senyors: Als reis e als prínceps del món, los quals sovén muden lleis e ordenacions per ells fetes, poria ésser feta aquesta qüestió, sinaital mudament fan per vici de inconstància o per virtut de justícia" .

Manifest que circula a Catalunya (clandestinament):

CATALANS :

Com tots sabeu molt bé, a Catalunya està prohibit l'ensenyament de la nostra llengua a les escoles i la publicació de la premsa catalana.

Aquesta situació és injusta, perquè atempta contra el dret natural dels homes i dels pobles al lliure ús del propi idioma.

Es indigna perquè discriminar contra la llengua d'un poble és ofendre i atacar la civilització universal.

Es humiliant perquè ELS CATALANS SOM L'UNIC POBLE D'EUROPA SOTMES A OPRESSIO pel motiu de la nostra llengua i la nostra cultura.

Es immoral perquè no té justificació de cap mena.

Es hora ja d'acabar amb aquest estat de coses impropis d'un país civilitzat. Per tal d'aconseguir-ho s'organitza la CAMPANYA PER LA LLIBERTAT DE LA LLENGUA I LA CULTURA CATALANES.

Els objectius que es proposa, són :

ESCOLES CATALANES - PREMSA CATALANA

Catalans:

Feu vostra la campanya secundant les primeres consignes que són :

Parlar sempre en Català

Escriure sempre en Català

Ensenyar a escriure els vostres fills en Català

Anunciar en Català a la premsa.

Exigir de les autoritats, privadament o col·lectivament l'atenció a les nostres peticions justes. Feu atenció a les properes consignes .

Homenatge. - Darrerament, a Catalunya, s'ha retut tribut d'admiració al Sr. Francesc Maspons i Anglasell, enviant-li una tarja.

Ha complert 90 anys ! Ha estat un tribut a l'home que, sense cap afany de càrrecs públics, ha laborat sempre, intensament per la Pàtria.

A més, se li va fer un homenatge a la seva casa patral de Bigues (Vallès) .

La campanya per la llibertat de la Llengua i la Cultura Catalanes, ha estat atacada per un mal català : Ignasi Agustí i Peypoch, ex-director de "Destino" . Donat que va motejar als elements de la Joventut Nacionalista Catalana i al Bloc d'Estudiants Nacionalistes, de "vells de fluvials barbes blanques", aquests "ancians" li trencaren els vidres de l'aparador de la seva llibreria "Argos" (Passeig de Gràcia, cantonada Diputació).

La Bandera Catalana, amb la inscripció "JNC" (Joventut Nacionalista Catalana) va onejar el dissabte 5 de gener d'enguany, suspesa d'un cable, de banda a banda del carrer de Pelai, cantonada amb Balmes. L'aparició de la Bandera fou saludada amb aplaudiments pel nombrós públic que estava esperant el pas de la comitiva dels "Reis d'Orient".

El Dr. Agustí Pedro i Pons, metge famós (que no fa pas molt estava per Bogotà, de pas) reclamant la celebració a Catalunya dels "Jocs Florals", digué : " Una llengua és pensament abans que paraula ; existeix un llenguatge interior - que és l'autèntic - on es forja el pensament i es construeix la idea ; l'expressió verbal externa n'és solament la conseqüència. Un català, quan parla un altre idioma, no fa més que traduir el seu pensament, que al capdevall és l'ànima del llenguatge" .

Ja la Universitat de Cervera , en instància publicada a la "Gaceta" del 3 de maig del 1823, demanava : " se alejara la peligrosa novedad de discurrir" . Així doncs, no té res de nou que el "Director General de Información", digués ("Noticiero Universal, 30 d'octubre 1962, pàg. 17) en parlar de la decadència d'edicions de llibres : - " La coerción sobre autores y libros, influye en esta decadencia ? - No conozco un solo autor, español o extranjero que se haya frustrado por esto. La vigilancia es una medida que toman hoy todos los Estados, al igual que se hace con los estupefacientes o cualquier otra actividad pernicioso para la salud pública. A mi juicio, este es el argumento de los escritores mediocres" .

"PLANCÓ" , és el títol de la publicació que edita l'Associació de gent de Parla Catalana" a Suïssa. Benvinguda !

Dionisio Ridruejo, en "España 1963.- Examen de una situación", diu : De lo que no cabe duda, por de pronto, es de que la Encíclica "Pacem in Terris", muestra severamente a los católicos un camino que no es el del franquismo cuya condenación en el texto papal resulta inocultable" .

Comentant el cop de crossa, que el gran home de sentit comú que fou JOAN XXIII, ha ventat al Franco, diu el fascicle abans esmentat : " Y al final de todo este proceso, la Iglesia española no podrá resistir más. Tendrá que intentar su alineación no ya sólo con la historia y con la vida sino con la misma Iglesia universal. Puede que entonces empiece a ocurrir lo que revela esta anécdota: Un reaccionario de tomo y lomo pregunta a un interlocutor apartado de la Iglesia: - Y qué ahora que el Papa parece estar de acuerdo contigo, cual va a ser tu actitud ? - Pues mira, responde el interpelado, es posible que yo empiece a ir a Misa y que tú dejes de ir a ella" .-

"Eugenio d'Ors" , aquell personatge que acabà renegant de la seva Pàtria, aliant-se amb el Franco resoltament, un bon dia s'estava a casa seva. Trucaren a la porta, obrí la seva dona i, al requeriment de l'interessat, va contestar : - El "mestre", està descansant. I de "mestre" potser ho era per a la seva muller, però d'ensopit ho era per a tots aquells que li llegiren l'"Oceanografía del Tedi", veritable monument en el seu gènere.

"Mercat Comú" . - La publicació "Boletín Informativo" del "Centro de Documentación y Estudios. París" en el seu núm.17, del juny 1963, publica textualment, les declaracions del Ministre de Comerç d'Espanya, referint-se al Mercat Comú Europeu : Diu l'Ullastres : - He dicho más de una vez que nosotros hemos montado una política económica que nos ha de servir igual para la integración que para quedarnos fuera de ella. Naturalmente que deseamos integrarnos, porque si no lo deseásemos, no lo habríamos solicitado con unas palabras tan claras : negociaciones para una asociación con vistas a una eventual o final adhesión. No somos integracionistas a ultranza, no hemos hecho la solicitud de integración en condiciones que no estamos pensando cumplir. Claro que hemos demostrado ya que somos lo suficientemente serios y que nuestras palabras sirven a nuestros actos. Pero esto no quiere decir que nos enfrentemos con este problema que se nos presenta para el futuro, con la inconsciencia y la irresponsabilidad del que decide a cara o cruz en un asunto tan complicado como este. Por lo tanto, estamos pensando nuestra política integracionista y estamos preparándola y la vamos presentando poco a poco, a los de dentro y a los de fuera, y a medida que las circunstancias nos van dando elementos nuevos".

Potser l'Ullastres es referia al Mercat de Calaf, ja que l'explicació és tan clara !

Societatis Iesu . - I encara, un retall més de la revista esmentada, copiat d'"Orientirung" que editen els Jesuites de Suïssa, gener 1963 : " Es de señalar que en la nueva división de las provincias jesuíticas, los vascos y los catalanes, han obtenido sus propias provincias, cosa que hasta hace poco se había evitado, para impedir toda inclinación a un movimiento separatista" .

L'" Orfeó Català" de Barcelona, també es desvetlla. Responent a una crida, s'hi han afiliat molts més socis i ja són 8.000, que és una xifra molt bonica. Al punt, que ja no caben en el seu Palau de la Música Catalana i han hagut d'oferir els concerts habituals per als socis, al Palau Nacional de Montjuic.

Després d'una de calenta, una de freda. Els Magatzems Jorba, han estat venuts a "Galerias Preciados", empresa establerta a Madrid. Ara se'n dirà "Jorba-Galerías" . Per cert que dita companyia té també un magatzem a la Plaça de Catalunya; inicialment el seu personal era foraster i, per exigència del públic, l'han hagut de canviar i ara, s'hi parlà català, com és de raó natural.

Ptes. 265.000. - Es el total dels premis que atorga "Omnium Cultural", entitat absolutament privada. Premis per a novel·la, poesia, teatre, narracions juvenícoles, literatura infantil, monografies comarcals, tot en català. Encara hi ha Mecenass a Catalunya ! Aquesta entitat té per casa un palau del vell carrer de Montcada, a Barcelona. El benemèrit Institut d'Estudis Catalans, no hi és gens aliè.

Conquesta de Sicília - El rei Pere II s'havia casat amb Constança, filla de Manfred, rei de Sicília, al qual destronaren els francesos protegits pel Papa, que donà aquesta corona a Carles d'Anjou, germà de Sant Lluís, rei de França. Carles tractà els sicilians amb tanta de crueltat que aquests es sublevaren i feren una horrible desfeta de francesos en les anomenades Vespres Sicilianes (31 de Març del 1282). Temerosos els sicilians de la venjança de Carles d'Anjou, demanaren auxili a Pere II, que es trobava a la costa de Barbaria amb el seu estol de 150 veles i 15.000 homes. El rei prometé ajudar-los, i abandonant la costa de l'Àfrica desembarcà a Sicília i entrà a Palerm, on fou rebut amb gran entusiasme i aclamat rei. Mentrestant, els almogàvers que Pere havia tramés d'avançada a Mesina, obligaren a les tropes del rei Carles a abandonar el setge d'aquella ciutat. L'almirall Pere de Queralt, amb catorze galeres catalanes, n'atacà quaranta vuit de franceses i italianes; les destruí i en prengué vint-i-dues. Poc després l'almirall Roger de Llúria, manant les galeres catalanes, derrotà les armades enemigues davant Malta i Nàpols (1284); i els catalans envaïren la Calàbria, i en quinze dies s'apoderaren de tota la costa sud de la Península italiana.

Desafiament de Pere II i Carles d'Anjou - Fugitiu i humiliat, Carles d'Anjou envià un cartell de desafiament a Pere, assenyalant-li com a lloc neutral Bordeus, que pertanyia a Anglaterra, i proposant-li que cada un anés acompanyat de cent cavallers. Pere II acceptà, però sabé que, faltant a la seva paraula, Carles d'Anjou, portava un exèrcit, per agafar-lo i matar-lo, si no sortia victoriós; i, havent declarat el jutge Enric d'Anglaterra que no responia de la seguretat de Pere, aquest es presentà sol, disfressat d'escuder, arribà al camp construït per a la lluita, féu aixecar a un notari acta de la seva presentació i d'aquell engany i es retirà salvant-se en mig de grans perills.

Guerra amb França - El Papa Martí IV, veient desconeguts els seus drets sobre Sicília per Pere II, a qui havia excomunicat, predicà una croada contra seu. Mort Carles d'Anjou (1285), el Papa nomenà rei de Nàpols el fill d'aquell, príncep de Salern, que prengué el nom de Carles II; i de Catalunya i Aragó Carles de Valois, segon fill del rei de França. Aquest, amb son pare Felip l'Atrevit, i amb son germà Felip el Bell, es posà en marxa per a pendre possessió del regne aragonés davant un exèrcit de 200.000 homes, el més gran i formidable que pasava els Pirineus (1285). A la notícia de la invasió, un grapat d'almogàvers, comanats per Pere, s'afanyaven a ocupar els colls del Pirineu per impedir el pas, i ho aconseguiren per espai de tres setmanes; però dos traïdorsguiaren els francesos per un pas que no estava guardat i així pogueren estendre's per l'Empordà, i assetjant Girona, immortalitzada pel seu defensor Ramon Folch. Mentrestant els grans marins de Barcelona, Ramon Matquet i Berenguer Mallol, sols amb onze galeres destruïen, prop de Roses, vint-i-quatre de l'armada francesa, i més tard Roger de Llúria, unit amb ells, atacava prop de Sant Feliu tot l'estol del rei de França, i s'apoderava de tretze galeres i tirava al mar els presoners. Desfet l'exèrcit francès pels atacs parcials i per la pesta, el rei de França caigué malalt i morí, i son fill major decidí de retirar-se a son país demanant permís al rei Pere, qui ocupava els colls del Pirineu, perquè deixés passar el baiard on anava el cadàver del seu pare. En efecte, el rei d'Aragó ho concedí, però els almogàvers atacaren la resta de l'exèrcit, que fou esmicolat amb pèrdua de més de 10.000 francesos.

Poc després de vençuda la invasió francesa, morí el rei Pere a Vilafranca del Penedès (11 de Novembre del 1285).

Alfons II, el Liberal - L'infant Alfons II estava conquistant les Balears, prenent-les al seu oncle Jaume de Mallorca, quan sabé que el seu pare Pere II havia mort instituint-lo hereu universal de tots els seus dominis; però, amb tot i aquesta disposició donada per no dividir el poder, Alfons el Liberal cedí l'illa de Sicília al seu germà Jaume, qui la regentava amb sa mare la reina Constança, i aquesta era la voluntat del poble sicilià.

Quasi tot el regnat d'Alfons II es passà en qüestions amb França, que pretenia de totes maneres la corona d'Aragó; amb el Papa, que volia desposseir son germà Jaume del regne de Sicília; amb son oncle Jaume de Mallorca, qui volia recuperar la sobirania de les Balears; amb Castella, per la protecció que havia trobat a Aragó l'infant de la Cerda; i amb els nobles aragonesos. Davant de tantes i tantes dificultats com s'havien anat acumulant per el regne d'aragó portant-lo a l'últim extrem, Alfons no tingué més remei que signar la pau amb el Papa (1290) promentent de pagar-li el cens de país tributari demanar-li perdó, fer una expedició a Ultramar, i obligar sa mare i son germà d'abandonar la Sicília; però no pogué complir-la perquè morí l'any següent (1291) Alfons es distingeix per ésser un rei administratiu.

Jaume II, el Just - El successor d'Alfons fou son germà Jaume, que regnava a Sicília, i aquest regne passà a l'altre germà Frederic. Els seus primers actes foren: fer la pau amb el rei Sanx de Castella, ajustant el matrimoni amb sa filla Isabel; i continuar la guerra de Calàbria contra els francesos fins a la concòrdia d'Agnani (1295) per la qual restituïa la Sicília a l'Església i consentia a desfer el seu matrimoni amb Isabel de Castella per casar-se amb Blanca d'Anjou, filla de Carles II de Nàpols.

Guerra contra Sicília - Els sicilians no volgueren complir aquest tracte i proclamaren rei Frederic, preparant-se per a lluitar contra les forces d'Aragó, França i Roma reunides. Jaume II es posà al costat del Papa i comencà la guerra contra son germà, guerra sagnant i malaguanyada en què Roger de Llúria lluità contra Sicília, fou assetjada inutilment Siracusa, tingué lloc un gran batalla naval (4 Juliol 1299) entre Jaume i Frederic, i fou conclosa la pau de Caltabellota en què es pactà el casament de Frederic amb Leonor, filla de Carles de Nàpols.

Guerra amb Castella - Jaume II, que s'havia ocupat dels assumptes de Castella abans de la guerra contra Sicília, enviant una expedició a León (1296) per tal d'afavorir Alfons de la Cerda, i apoderant-se personalment del regne de Múrcia que li havia estat cedit, tornà a intervenir-hi; adquirí nous territoris com els d'Albarracín i Cuenca, i continuà l'avenç de les fronteres de la Confederació per Lorca. Signada la pau, es reconegué (1304) al rei d'aragó la possessió de tota la part nord del regne de Múrcia. Més endavant (1309) Jaume II ajudà el rei de Castella Ferran IV en la guerra de Granada. L'armada catalana s'apoderà de la plaça de Ceuta.

Expedició de catalans i aragonesos a Orient - En acabar la guerra de Sicília els catalans i aragonesos que servien Frederic quedaren vagatius, i s'oferiren a l'Emperador grec Andrònic Paleòleg, que estava amenaçat pels turcs possessionats de quasi tota l'Àsia. La Gran Companyia, eren 1.500 homes a cavall, 5.000 almogàvers i 1.000 peons, manats per Roger de Flor i altres cabdills. Arribaren a Constantinoble (1303), i Roger, condecorat amb el títol de Megaduc (gran duc de l'Imperi), es casà amb Maria, neboda de l'Emperador. De seguida començaren la guerra contra els turcs per l'Anatòlia, la Frígia i el mont Taurus; conquistaren tota l'Àsia Menor i arribà a ésser tan terrible llur nom, que sols de sentir-lo ja fugien els turcs.